

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie ze skargi A. K.

na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie I AGa (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 15 lipca 2020 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

A. K. (dalej: Skarżący) pismem z dnia 26 maja 2020 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego – 4 czerwca 2020 r.), działając w imieniu własnym na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze strony na naruszenie prawa do rozpoznawania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75 z późn. zm.; dalej: ustawa o skardze na naruszenie prawa strony), wniosła skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) (I AGa (...)).

W ocenie Skarżącej, sprawa toczy się ponad 6 lat, z czego 4,5 roku na poziomie postępowania apelacyjnego wobec rażących błędów Sądu Apelacyjnego w (...). Przewlekłość postępowania implikuje ponadto niemożność skutecznego wytoczenia powództwa o rozwiązanie spółki oraz uniemożliwia

korzystanie z praw korporacyjnych przez Skarżącą zgodnie z ich społeczno-gospodarczym przeznaczeniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postępowaniu cywilnym obowiązuje przed Sądem Najwyższym obowiązkowe zastępstwo strony przez adwokata lub radcę prawnego (art. 87¹ § 1 k.p.c.), co dotyczy także postępowania ze skargi na przewlekłość postępowania sądowego.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony, do postępowania toczącego się na skutek wskazanej wyżej skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy. W przypadku skargi rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy niezbędne jest w tym zakresie sięgnięcie do przepisów o postępowaniu zażaleniowym w sprawach cywilnych, regulujących zdolność postulacyjną strony. Zgodnie z art. 87¹ k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (§ 1), chyba że stroną, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat lub radca prawny (§ 2). Oznacza to, że zażalenie wnoszone do Sądu Najwyższego powinno być sporządzone przez pełnomocnika, będącego adwokatem lub radcą prawnym, a zasada ta znajduje również zastosowanie do skargi na przewlekłość postępowania, podlegającej rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy.

Pogląd ten został potwierdzony w mającej moc zasady prawnej uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04, stwierdzającej, że do skargi na przewlekłość postępowania uregulowanej w ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy w sprawie cywilnej, stosuje się przymus adwokacko-radcowski.

Oznacza to, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolność strony

do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych jest wyłączona. W konsekwencji czynności podejmowane przez stronę osobiście w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, z zastrzeżeniem przypadków wymienionych w art. 87¹ § 2 k.p.c., są bezskuteczne (postanowienia Sądu Najwyższego z: 16 marca 2006 r., III CZ 5/06, 6 lutego 2013 r., V CZ 88/12; 18 października 2018 r., I NSP 75/18; 24 maja 2019 r., I NSP 27/19).

Tym samym, skarga – w zakresie, w którym odnosi się do przewlekłości postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) – wniesiona osobiście przez A. K. do Sądu Najwyższego z pominięciem przymusu adwokacko-radcowskiego, podlega odrzuceniu na podstawie stosowanych odpowiednio przepisów o postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym (art. 370 w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony).

Z tych względów, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.